

Grensverleggend

Door Theo Hettema

Geschreven voor *Laak-appèl*, maandblad van de protestantse wijkgemeente Laak te Den Haag, nov.-dec. 2011

Je leest nog eens wat wanneer je met een gebroken been op de bank zit, en zo kreeg ik in handen het pas uitgekomen boek van Matthijs Vlaardingebroek, *Grensverleggend. Hoe de kerk opnieuw missionair kan zijn* (Heerenveen: Uitgeverij Medema, 2011).

Matthijs is opgegroeid in Den Haag, waar hij lid was van een evangelische gemeente. Hij was als jongere niet tevreden met de starre manier van geloven en gemeente-zijn die hij daar tegenkwam. Hij kreeg een training in Engeland, werkte daar vier jaar als jongerenwerker en straatevangelist en kwam daarna terug naar Den Haag, met de Engelse Lindsey aan zijn zijde. Ze besloten om zich te vestigen in Spoorwijk en daar een gemeente te beginnen. Hoe en wat het moest gaan worden wisten ze niet precies, alleen dat ze het anders wilden dan de gebruikelijke kerken en gemeenten, en ook dat ze duidelijk aan de wijk verbonden wilden zijn. En zo kwamen we al snel Matthijs (samen met zijn buikspreekpop Henkie) tegen als voorzitter van de bewonersorganisatie Spoorwijk, Lindsey als pianiste bij het wijkkoor en hun kinderen op school in de wijk of spelend op straat. De oude dokterspraktijk aan de Schimmelweg werd hun onderkomen en op die plek, geworteld in Spoorwijk, begon een kleine huisgemeente te ontstaan die, hoe kon het ook anders, als naam kreeg: wijkgemeente In de praktijk. Al elf jaar vormt die gemeente in Spoorwijk, waar kerken en kerkgenootschappen komen en gaan, een vaste factor.

Matthijs heeft veel geleerd van de ervaringen in het starten van deze gemeente en dat heeft hij uitgewerkt in een soortgelijk project in het Zeeheldenkwartier. Hij is er open en eerlijk over dat het project daar helaas niet geslaagd is. Maar ook van falen kun je leren, en dat maakt dat Matthijs nu een veelgevraagd spreker is over gemeentestichting, die door het hele land probeert zijn enthousiasme over te brengen.

Van dat enthousiasme is het boek *Grensverleggend* ook het gevolg. Het boek is bedoeld om te werken aan een wervende, missionaire gemeente. Matthijs is ervan overtuigd dat iedere gemeente iets unieks heeft, en dat je die unieke identiteit kunt vertalen in een heldere missie. Die missie moet vervolgens neergezet worden in duidelijke beloften en van daaruit kom je dan tot een goed model van gemeente-zijn.

Een gemeente is ook meer dan missionaire arbeid: ook gemeenschap (onderling pastoraat) en aanbidding (eredienst) moeten de aandacht krijgen. Daarom is het mooi als je in de gemeente een afzonderlijke missionaire kring kunt samenstellen van mensen die betrokken zijn bij een groep mensen (buurtbewoners, hangjongeren, jonge moeders, etc.) en met die groep willen optrekken. Dat vraagt van een gemeente wel de soepelheid om de mensen met wie je zo in contact komt de ruimte te geven en niet gelijk in het hokje van je eigen gewoonten te stoppen. Met zo'n houding kunnen er wel prachtige dingen ontstaan in en rond een gemeente. Daarvan getuigen mooie verhalen in het boek.

Het doet me sterk denken aan de ervaringen die we met het Oasewerk en met het pastoraal-missionair werk in de Laakkapel hebben opgedaan. Die ervaringen leveren ook vragen op die ik in het boek niet gelijk beantwoord zie: hoe organiseer je bijvoorbeeld het gemeentewerk zo, dat het niet

van één inspirerende persoon afhankelijk is en wat doe je als de aanvankelijke groei en het enthousiasme stukt? Daar mag nog wel eens een boek over geschreven worden.

Matthijs is een mens van mooie verhalen en aanstekelijke voorbeelden. Als besluit neem ik één verhaaltje over om over na te denken.

Een boer uit de Verenigde Staten en een boer uit Australië komen elkaar tegen en raken in gesprek over hun schapen. De boer uit Amerika klaagt dat hij zoveel tijd en geld moet besteden aan prikkeldraad. 'Heb jij daar ook zo'n last van?' vraagt hij de ander. De boer uit Australië begint hard te lachen. 'Wij hebben in Australië geen prikkeldraad. Weet je wat wij doen? Wij graven putten. Schapen hebben water nodig. Hierdoor weten we dat de schapen nooit ver van de put weglopen.' Als gemeente kun je een begrenzing rondom je gemeente plaatsen of een diepe put graven... (p. 246)

